

D'an 11 a viz Mae

- Er Iañ kantved, e Santon (Saintes), merzherenti santez Stella (Gl. Estelle). He zad a oa gouarnour roman Santon en Akwitania hag he mamm a oa eus un tiegezh drouized illur. Mont a reas da selaou sant Eutrop hag e c'houlennas ar vadeziant. Kensakret da Zoue e nac'has dimeziñ hag e voe lakaet d'ar marv war urzh he zad. Douaret e voe e bez sant Eutrop he doa sebeliet nebeudik a-raok.
- War-dro 477, sant Mamers (Gl. Mamert), arc'heskob Viena e Gallia. Diazezañ a reas an Eriuladoù (Rogasionoù), anezho tri devezh aspediñ ha yun kent Yaou Bask evit goulenn bennozh Doue war an trevadoù ha war an hollved ha pellaat ar gwallreuzioù. Goubonnet e voent evit an Iliz hollvedel gant ar pab Leon III en IX vet kantved.
- E 994, sant Maieul, abad Cluny a strivas da adneveziñ manatioù e-leizh e Bro-C'hall hag en Italia.
- E Breizh, e deroù ar VIvet kantved, sant Tudi, abad. Diskibl sant Maodez adalek e yaouankiz e savas un abati e 494 el lec'h anvet Enez-Tudi nepell diouzh Loktudi. Hervez hengoun Kemper e ambrougas sant Kaourintin ha sant Gwennole pa'z ejont da dTuroi (Teurgn). Ur wezh eskobet gant sant Varzhin e roas sant Kaourintin ar bennozh abadel da sant gWennole ha da sant Tudi.
- E Breizh, er VIvet kantved, Sant Gwegan, Gwegen pe Gweson, manac'h, diskibl sant Gwennole. Ur chapel hiziv rivinet a oa gouestlet dezhañ e Gulven e Ederne nepell diouzh hini sant Gwennole.
- E 570, er C'hroesti en Arzhon-Rewiz, dizoloidigezh relegoù sant Gweltaz.
- E Breizh, e 659, sant Henwezenn, eskob Gwened.

D'an 12 a viz Mae

- E 304, e Roma, da vare Diocletianus, merzherenti sant Pankras, ur bugel pevarzek vloaz. Ar pab sant Simnag a savas ur brientiliz war bez ar merzher, hag ar pab sant Gregor Veur a vrudas e zeolietzh.
- E 304, e Roma, sant Denez, eontr ha gward sant Pankras. Harzet abalamour d'e feiz e varvas en toullbac'h.
- War-dro 304-305 e Roma, merzherenti ar sent Nereus hag Achilleus, gouez d'ar pab sant Damaz e oant soudarded o daou e lu an impalaer Diocletianus pa voent gonezet d'ar feiz o welout kalonegezh ar gristenion. Teurel a rejont neuze o skoedoù, o spegoù hag o c'hlec'henoù-gouzoug hag ez embannjont o feiz er C'hrist. Dibennet e voent hag o c'horfoù sebeliet e bered Domitilh.
- War-dro 688, ganedigezh en neñvoù santez Rigrud, abadez e Flañdrez. Goude marv he gwaz Adalbad, kuzuliet gant sant Aman, ez eas da vanati Marchiennes e-kichen Cambrai lec'h m'edo endeo he zri merc'h. Diuzet da abadez e renas ar gumuniezh er reizhded hag er furnez.
- E 733, sant Jermen Kêrgustentin, eskob. Brudet evit e skiant hag e vertuzioù e stourmas, gant harp ar pab Gregor II, a-enep an impalaer Leon an Isaorian en doa gourbannet ul lezenn a-enep ar skeudennoù santel.
- E 1577, santez Katarina Cardone, penitiourez e Bro-Spagn. Genidik eus Napoli e vevas e lez Fulub II a Vro-Spagn lec'h ma oa diwallerez ar yaouaer ha lec'h ma souezhas an holl dre he buhez a binijenn. War ali sant Pêr Alcantara ez eas e-touez Penitiourion Sant Eosten.
- Er VIvet kantved, sant Kongar a gCongresbury, abad e Breizh-Veur hag e Kembre.
- En Iwerzhon, er VIvet kantved, sant Erc'h, breur santez Yae, ar sent Euni hag Herec'h. Ganet e Kernev-Veur e voe manac'h hag eskob en Iwerzhon, badeziñ a reas sant Brendan.
- En Iwerzhon: sant Hernin (Iw. Isernin), eskob er Vvet kantved, ha sant Bearnaska, manac'h.

D'an 13 a viz Mae

- E 384, e Flandrez (Belgia), sant Servez, eskob Tongres genidik eus Armenia. Stourm a reas, a-gevret gant sant Atanaz Aleksandria harluet e Trevires (Trier), evit difenn ar reizhkredenn e doueelezh Komz Doue e-tal an disivoud ariat. Brudet e voe e Breizh a-drugarez d'ar birc'hirinadenn a sache kalz Bretoned war bez sant Amand e Maestricht hag e kreskas e gehelerezh dre ma veze pedet a-enep da rev an nevez-amzer pergen evit gwareziñ an hadegoù lin.

- E 774, e-kichen Luik e Gwallonia, santez Rolenda, gwerc'hez. Hag hi merc'h Desiderius, roue al Lombarded, e voe roet en dimeziñ gant he zad da Oger, mab roue Bro-Skos. Tec'hout a reas kuit avat digant an aotrouion skosat he c'hase d'he emvenner hag e klaskas tizhout manati Santez-Ursula Kolun. Hogen, divi e varvas e Villers-Poterie, nepell diouzh Luik.
- E 931, e Kordoba, da vare aloubadeg ar Sarrazined, merzherenti ar sent Argentea ha Vulfran a e voent jahinet ha lakaet d'ar marv abalamour d'o fealded d'ar C'Hrist.
- Gouel Itron Varia Fatima. Etre an 13 a viz Mae hag a 13 a viz Here 1917 en em ziskouezas ar Werc'hez Vari er Portugal da dri mësagerig, Francisco, he c'hoar Jacinta hag o c'heniterv Lúcia o fiziout enno kemennoù a bouez evit an Iliz hag ar bed.
- E Kembre, er Vvet kantved, sant Mael, manac'h, diskibl sant Kadvan ha keneil sant Sulian.
- E Breizh, e Gozlin (Josilin, eskopti St-Maloù): Itron Varia an Drezeg (Beatae Mariae Virginis de Rubeto). Er bloaz 808, war ribl ar stêr Oud, e koadeg Breselien, edo ur c'houer o tiffraostañ un tamm douar distuz pa zizoloas e-kreiz an drez un delwenn eus ar Werc'hez Vari, anezhi un aspadenn eus ur santual aet en e boull abaoe pell. Engroeziou a dud a zegouezhas ha pareañsoù e-leizh a c'hoarvezas. Brudet eo santual Itron-Varia an Drezeg dre Vreizh a-bezh. Ar pardon a veze lidet gwezhall da geñver ar Pantekost.
- E Breizh, e 1645, ar pac'hiad Iwan Nikolazig, labourer-douar en em ziskouezas santez Anna dezhañ e Keranna-Wened.

D'ar 14 a viz Mae

- War-dro ar bloaz a c'hras 64, merzherenti sant Mazheaz, Abostol. Heuliet en doa an Arloz adalek e vadeziant gant Yann betek an deiz ma savas d'an neñvoù, neuze e voe dibabet gant an Ebestel evit kemer lec'h Judaz ha dont da vezañ unan eus an Daouzek. Hervez an hengoun e tegasas an Aviel da Etiopia hag eno eo e roas e vuhez evit ar C'hrist. E relegoù a voe degaset da Roma gant santez Helena ha fiziet er vrientiliz Santa Maria Maggiore.
- War-dro 160, e rannvro Damask, da vare an impalaer Antoninus, merzherenti sant Viktor, soudard roman genidik eus Italia. Diskuliet e voe abalamour d'e feiz e Jezuz Krist ha jahinet e liesdoare gant ar barnour Sebastian. En dibenn e voe lakaet da evañ ur meskaj gwinegr gant raz, ha neuze e voe skourret dre e dreid betek ar marv.
- War-dro 160, merzherenti santez Stefanid pe Kurunenn. Gwreg ur milour e oa pa voe bamet gant habaskted sant Viktor a zalc'he d'e feiz daoust d'ar jahinerezh. Dre ma skoras ar merzher en e boanioù, e voe harzet d'he zro hag e embannas he feiz. Neuze e voe staget etre div balmezenn daoubleget, dalc'het gant kerdin, hag a voe dieubet en un taol a-benn regiñ korf ar verzherez.
- War-dro 303, e Ankyr (Ankara) e Bro-c'hGalatia, merzherenti sant Theodod hag e geneiled ni-verus.
- E Breizh, er Vvet kantved, sant Karadeg, penitiour, mignon sant Gwennael. E buhez sant Gwenhael bet skrivet, war a hañval, nebeut goude 818, e konter ez eas, o kuitaat e vanati en enez Groe, da weladenniñ peniti ar manac'h Karadeg a oa ur mignon dezhañ ha ma plije dezhañ kendivizout gantañ. Ne ouezer ket avat pelec'h edo o chom ar penitiour. Hervez un hengoun lec'hel e parrez Treve, e Bro-Loudieg, e konter e oa peniti sant Karadeg lec'h m'emañ chapel Sant-Pêr hag e kaver dres e-kichen met war diriad eskobiezh Kernev parrez Sant-Karadeg.
- E Breizh, er VI vet kantved, sant Pever, beleg.
- En Iwerzhon, e 638, sant Carthag (Carthach, Cuba pe Mochuda), abad hag eskob Lios Mór.

D'ar 15 a viz Mae

- Gouel ar Seizh Sant, abostolourion Spagn, SS Torkad, Tesifont, Segond, Indales, Sesil, Hezig hag Eufraz, a vije bet kavandidi an abostol sant Jakez bet kaset gant sant Pêr ha sant Paol. Hervez danevell Translatio sancti Jacob e tegasjont korf sant Jakez da C'halisia hag hervez Kanenn Rolant e oant Bretoned anezho.
- E 251, e Lámpsakos en Hellespont pe Dardanel, en Azia-Vihanañ merzherenti santez Denesa (Gg. Denise), lakaet d'ar marv d'he 16 bloaz a-gevret gant he c'heneiled ar sent Pêr, Andrev ha Paol.

- War-dro 535, distro da Zoue ene sant Cabez pe Elesbaan, roue en Ethiopia. Stourm a reas ouzh atebeion merzherenti ar gristenion. Da vare an impalaer Justin e kasas e gurunenn da Jeruzalem hag e renas ar vuhez vanac'h betek mervel e peoc'h an Aotrou.
- E 1130, sant Izidor, kouer e Madrid. Gant e bried, ar wenvidigez Turibia, e labouras an douar gant kalon hag e tastumas gant habaskted frouezh an neñv muioc'h c'hoazh eget re an douar, o kinnig skouer ur vuhez santel. Pemp kantved goude e varv e voe adkavet e gorf dibistik hag e voe savet d'an Aoterioù gant ar pab Gregor XV e 1622, d'an hevelep deiz ha santez Tereza Avila, sant Frañsez Zavier ha sant Fulub Neri.
- War-dro 1180, sant Iverzin (Gl. Avertin), diagon saoz. Pedet e vez enep ar gernad, ar boan benn hag ar mezevennoù. Hag eñ chaloni reoliek eus Kongregadur ar Jilbertined e Bro-Saoz e ambrougas sant Tomaz Becket arc'heskob Canterbury e Teurn evit ur senez. Goude muntridigezh hemañ en em dennas nepell diouzh Teurn evit ren ar vuhez penitiour lec'h m'emañ bremañ Saint-Avertin.
- E 1863, e Betharram e Bro-Euskadi, sant Mikael Garicoits, beleg, diazeour Kevarzhe Beleion Kalon Sakr Jezuz hag en astennas betek an Amerika latinek.
- E Breizh, er Vvet kantved, sant Privael, penitiour ha diagon e Kernev, keneil sant Kaourintin. E-pad pell e vevas Privael e Santoz er Menez Du hag eno e veze gweladennet ingal gant sant Kaourintin.
- E Breizh c'hoazh, er VIIvet kantved, sant Nerin, eskob, ganet e Kembre, marvet e Plounerin e Bro-Dreger.
- Er VIvet kantved, sant Gerebern (Gl. Gerebrand), beleg ha merzher iwerzhonat. Aluzenner santez Dimfna, priñsez a Vro-Iwerzhon, en doa ambrouget hag eñ deuet kozh koulskoude, betek Belgia lec'h ma voent kavet gant kannaded tad houmañ ha dibennet ganto.
- E 733, sant Brizhun (Bercthun), kentañ abad Beverley, diskibl an diazeour sant Yann, eskob Exham ha da c'houde Evrog (York). Moarvat e oa breizhat a orin.

D'ar 16 a viz Mae

- War-dro 375, e Persia, ar sent Abdas hag Ebed-Jezuz, eskibion. Lakaet e voent d'ar marv a-gevret gant c'hwezek beleg, nav diagon, c'hwec'h manac'h ha seizh manac'hez da vare ar roue Sapor II. Da gentañ gwasket etre plankennoù koad betek lakaat o eskern da darzhañ e voent goude-se dibennet.
- E 304, merzherenti sant Peregrin (Gl. Pèlerin) Autesiodurum, eskob. Kiminiad kaset da Roma gant ar beleg Meurzh, an diagon Korkom, Jovian ha Jovinian. En Autesiodurum e savjont ur gumuniezh. Peregrin a yeas da avialañ rannvro Puisaye hag e voe merzheriet e Baugiacus (hiziv Bouhy) dre ma tistroe an dud diouzh ar baganiezh.
- Er IVre kantved, e bro Chartrez e Bro-C'hall, merzherenti sant Eman. Genidik eus Galatia e teuas da Augustodunum (Autun) dedennet ma voe gant ur gumuniezh menec'h o tont eus Kaezarea Kappadokea a heulie reolenn sant Bazil. Edo oc'h avialañ rannvro Chartrez pa voe drouklazhet gant paganed lec'h m'emañ bourc'h Saint-Eman a-hiziv.
- War-dro ar bloaz a c'hras 600, sant Honoratus (Gl. Honoré), eskob Amiens, patrom ar varaerion. Ganet e kontelezh Ponthieu, en hanternoz Bro-C'hall, e oa ur paotr fourgat anezhañ pa lavaras d'e vagerez e felle dezhañ mont da veleg. Edo hi o poazhañ bara hag e lavaras : "Ha pa vo delioù d'am fal e vi eskob." Ha dirak he daoulagad dispourbellet e krogas ar bal da c'hlasveziñ.
- E 616, Merzherion Minic'hi Sant-Sabas e Palestina, pevar manac'h ha daou-ugent a voe drouklazhet gant Persed da vare ren an impalaer Heraclius.
- E 1215, e Bourdel, ar gwenvidig Simon Stock, beleg karmezat. Da gentañ penitiour e Bro-Saoz, ez eas da vanac'h en urzh ar Garmezidi. Ar Werc'hez Vari a roas dezhañ ar skapular a skignas a-hed e abostolerezh. Anvet Jeneral an Urzh e varvas p'edo o weladenniñ kouentoù Bro-C'hall.
- E 1954, e toullbac'h Jilava e Roumania, distro da Zoue ene ar gwenvidig Vladimir Ghika, beleg. Ganet eo e Kêrgustentin lec'h ma oa e dad kannadour roumaniat en Impalaeriezh ottoman. Hag eñ eus un tiegezh Phanarioted a voe e penn Moldavia ha Valacchia etre ar XVII vet hag an XIX vet kantved, e voe gounezet d'ar gatologiezh hag e voe urzhiet beleg. Anvet protonoter abostolek gant

Pius XI, e sevenas meur a gefridi a-raok distreiñ da Roumania lec'h ma voe harzet gant ar polis komunour, jahinet ha gwallgaset betek mervel e dienez ur c'hlañvdi.

- En Iwerzhon, war-dro 578, sant Brendan, abad. Ganet en Iwerzhon war-dro 484, e voe badezet ha kelennet gant an eskob sant Erc'h, kent mont da vanac'h e manati Clúain Fois lec'h ma voe diskibl sant Yarlad. Mont a reas da Vro-Gembre en abati Llancarfan a veze renet gant sant Kadog. Eno edo e filhor sant Maloù hag ivez sant Gweltaz. Deuet d'an Arvorig gant sant Maloù e savas gantañ abati Aled ha marteze un abati e Aber Arc'h. Un imramer a voe Brendan ha brudet-kenañ dre Europa a-bezh danevell e veajoù : Navigatio Sancti Brendani abbatis.

- Er Vvet kantved, sant Karanteg pe Karneg (Kb. Carantog, Iw. Cairneach), abad. Ganet e Kembre, mab Keredeg, diskibl sant Padrig, savour ur manati e Kernev-Veur, kelenner sant Tenenan.

- E Kembre, er VI vet kantved, sant Isvael, eskob diskibl sant Devrig.

- E 1781, e Rozon (Redon), an Tad Juluan Dumoustier, beleg eus eskobiezh Gwened, skouerius a vertuzioù hag a uvelded.

D'ar 17 a viz Mae

- Er Iañ kantved, ar sent Andronig ha Junias, diskibled an Abostol sant Paol. « Kevarc'hit, emezañ, Andronikos ha Yunia, va zud-kar ha va c'henbrizonidi, int hag a vez sellet evel tud a-bouez e-touez an Ebestel o deus labouret araozon er C'Hrist. » (Rm 16,7)

- War-dro 67, e Roma, merzherenti sant Tropez. Ganet Caüs Torpetius e Pisa e Toscana, en un tiegezh uhelidi, e oa un ofiser anezhañ pa voe dibabet gant Neron da ouarnour e balez. Gounezet d'ar feiz gant sant Paol a oa dindan e wardoni e embannas e feiz e-pad ur gouel aozet en enor d'an impalaer. Goude bezañ roet en aner d'al loened, ha gwialennet da c'houde, e voe dibennet.

- E 1592, e Villa Réal e-kichen Valencia, sant Paskal Baylon, breur minor spagnolat. Paour ha madelezhus e-keñver an holl e kehelas gant ar brasañ gred, a-hed e vuhez, kevrin an Eukaristiezh Santel.

- E Breizh, er VIvet kantved, sant Tudon, tad santez Tudonia, sant Gweznou ha sant Madian (Majan), penitiour e-tal an Aber-Benniget e Lanniliz ha diwezhatac'h e Gwipavaz e Bro-Leon ivez lec'h ma savas nevedan Itron Varia ar Run e-kichen ur feunteun vrudet.

- D'an hevelep deiz, er VIIvet kantved, santez Tudonia, merc'h san Tudon, penitiourez e Plabenneg hag e Lambazelleg e Bro-Léon.

- E Kernev-Veur, war-dro 545, sant Madern pe Madron pe Maeron, penitiour.

- En Iwerzhon, er VIIvet kantved, sant MacLaisre, abad Bangor.